

CONTROLEORGAAN OP DE POLITIE INFORMATIE

Uw referentie	Onze referentie	Bijlage(n)	Datum
DGR/JUR/AJO-2018/10342	COC-DPA-A 00000014/2019		18.01.2019

Betreft: advies betreffende een ontwerp van Koninklijk besluit tot vaststelling van de wijze waarop het gebruik van vaste en tijdelijk vaste camera's door de politiediensten wordt aangegeven.

Het Controleorgaan op de politie informatie (hierna afgekort "COC" of "Controleorgaan").

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (BS, 5 september 2018, hierna afgekort als "GBW"), inzonderheid het artikel 59 §1, 2^e lid, artikel 71 en Titel VII, inzonderheid artikel 236.

Gelet op de wet van 3 december 2017 tot oprichting van een Gegevensbeschermingsautoriteit, inzonderheid artikel 4 § 2, vierde lid.

Gelet op de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt (hierna "WPA"), inzonderheid artikel 44/6.

Gelet op het verzoek van de Minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken Jan Jambon van 7 december 2018 ontvangen door het Controleorgaan op 28 december 2018, op grond van voormelde GBW om een advies uit te brengen.

Gelet op het verslag van de heer Frank Schuermans, lid-raadsheer in het Controleorgaan.

Brengt op 18 januari 2019 het volgend advies uit.

I. Voorafgaande opmerking nopens de bevoegdheid van het Controleorgaan

1. In het licht van, respectievelijk, de toepassing en omzetting van de Verordening 2016/679¹ en de Richtlijn 2016/680² heeft de wetgever de taken en opdrachten van het Controleorgaan grondig gewijzigd. Artikel 4, § 2, vierde lid, van de organieke wet van 3 december 2017 betreffende de oprichting van een Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna afgekort "Organieke Wet GBA") bepaalt

¹ Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming of "AVG").

² Richtlijn (EU) 2016/680 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Kaderbesluit 2008/977/JBZ van de Raad (hierna "Richtlijn politiejustitie").

dat de competenties, taken en bevoegdheden als toezichhoudende autoriteit voorzien door de Verordening 2016/679 voor de politiediensten in de zin van artikel 2,2°, van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politie, gestructureerd op twee niveaus, worden uitgeoefend door het Controleorgaan.

2. Het betekent onder meer dat het Controleorgaan ook bevoegd is wanneer politiediensten persoonsgegevens verwerken die buiten de opdrachten van bestuurlijke en gerechtelijke politie vallen, bijvoorbeeld in het kader van sociaaleconomische doeleinden of human resources verwerkingen. Het Controleorgaan moet geraadpleegd worden bij de voorbereiding van wetgeving of een regelgevende maatregel die verband houdt met de verwerking van persoonsgegevens door de politiediensten van de geïntegreerde politie (zie artikel 59 §1, 2° lid en 236 §2 GBW, artikel 36.4 van de AVG en artikel 28.2 van de Richtlijn politie-justitie). Daarbij heeft het Controleorgaan de opdracht om te onderzoeken of de voorgenomen verwerkingsactiviteit door de politiediensten in overeenstemming is met de bepalingen van Titel 1 (voor de niet operationele verwerkingen)³ en 2 (voor de operationele verwerkingen) van de GBW⁴. Daarnaast heeft het COC ook een ambtshalve adviesopdracht voorzien in artikel 236 §2 GBW en een algemene voorlichtingsopdracht van het brede publiek, betrokkenen, verwerkingsverantwoordelijken en verwerkers in de materie van het privacy – en gegevensbeschermingsrecht voorzien in artikel 240 GBW.

3. Wat betreft derhalve in het bijzonder de verwerkingsactiviteiten in kader van de opdrachten van bestuurlijke en/of gerechtelijke politie brengt het Controleorgaan advies uit, hetzij uit eigen beweging, hetzij op verzoek van de Regering of van de Kamer van volksvertegenwoordigers, van een bestuurlijke of gerechtelijke overheid of van een politiedienst, inzake iedere aangelegenheid die betrekking heeft op het politionele informatiebeheer zoals geregeld in Afdeling 12 van Hoofdstuk 4 van de wet op het politieambt⁵.

4. Het Controleorgaan is tot slot, ten aanzien van de politiediensten, de Algemene Inspectie van de federale politie en lokale politie (afgekort "AIG") zoals bedoeld in de wet van 15 mei 2007 op de Algemene Inspectie en de Passagiersinformatie-eenheid (hierna afgekort "BEL-PIU") bedoeld in Hoofdstuk 7 van de wet van 25 december 2016 tevens belast met het toezicht op de toepassing van Titel 2 van de GBW en/of de verwerking van persoonsgegevens zoals bedoeld in de artikelen 44/1 tot 44/11/13 van de wet op het politieambt en/of elke andere opdracht die haar krachtens of door andere wetten wordt verleend.⁶

II. Voorwerp van de aanvraag

³ Artikel 4 §2, vierde lid Organieke Wet GBA.

⁴ Artikel 71 §1, derde lid GBW.

⁵ Artikelen 59 §1, 2° lid en 236 § 2 GBW

⁶ Artikel 71 §1, derde lid juncto 236 § 3, GBW.

5. De aanvraag betreft een ontwerp van Koninklijk besluit (hierna "KB") tot uitvoering van artikel 25/2 §2, 1° WPA dat stelt dat, voor de toepassing van de WPA, wat betreft het zichtbaar cameragebruik door de politiediensten, als zichtbaar wordt beschouwd: "*het gebruik van vaste camera's, in voorkomend geval tijdelijk, aangegeven met een door de Koning vastgesteld pictogram, na advies van de bevoegde toezichthoudende autoriteit voor de verwerking van persoonsgegevens*"; de bevoegde toezichthoudende autoriteit is in deze, zoals hoger aangegeven, het Controleorgaan. Het ontwerp regelt de wijze waarop middels een pictogram het zichtbaar cameragebruik door de politiediensten op niet besloten plaatsen, besloten plaatsen toegankelijk voor het publiek en besloten plaatsen niet toegankelijk voor het publiek wordt aangegeven zodat, conform het transparantiebeginsel, de burgers/betrokkenen op de hoogte zijn van het feit dat zij zich op een plaats bevinden waar er politieel (en eventueel ook "gewoon", t.t.z. "niet-politioneel") cameratoezicht aanwezig is.

6. Het ontwerp streeft terecht een zo volledige mogelijke analogie na met het KB van 10 februari 2008 tot vaststelling van de wijze waarop wordt aangegeven dat er camerabewaking plaatsvindt, voor wat betreft het "niet-politioneel" cameragebruik. Het Controleorgaan ondersteunt deze aanpak vermits het actueel juridisch kader inzake politieel en niet-politioneel cameragebruik reeds bijzonder complex is, zowel voor de politiediensten als voor de burger. Deze analogie strekt zich zowel uit naar het model en de kleuren van de afbeelding die camerabewaking aangeeft als naar de afmetingen ervan die verschillen naar gelang van het soort plaats (niet besloten, besloten toegankelijk voor het publiek en besloten niet toegankelijk voor het publiek).

7. Wat het "gemengd" cameragebruik betreft (met name wanneer de politie en een openbare overheid samen de verwerkingsverantwoordelijke zijn) wordt het politielogo op het gewone pictogram geplaatst door de openbare overheid. Dit "gezamenlijk pictogram" (afbeelding van een camera met de vermeldingen zoals voorzien in artikel 4 van het KB van 10 februari 2008, samen met een afbeelding van het politielogo) laat de betrokkene/burger echter niet toe te weten welke politiedienst de verwerkingsverantwoordelijke is, in tegenstelling tot de situatie waarin het een "zuivere politiecamera" betreft. Het ontworpen artikel 5 is immers niet van toepassing verklaard op de gemengde pictogrammen van artikel 4 zodat de "politievermeldingen" (WPA, identificatie van de politiedienst met contactgegevens) niet moeten worden aangebracht bij dergelijke "gemengde pictogrammen".

Dit is niet conform de informatieverplichting voorzien in artikel 37 GBW.

Het Controleorgaan begrijpt dat een pictogram zijn limieten heeft wat betreft het aantal vermeldingen opdat het operationeel haalbaar zou blijven en vooral werkzaam zou blijven ten aanzien van de burger die de boodschap moet kunnen capteren.

Het is voor het Controleorgaan wel noodzakelijk, ook bij gemengd cameragebruik, naast het logo, minstens de coördinaten van de verantwoordelijke politiedienst op te nemen zodat de betrokkene/burger weet wie de verwerkingsverantwoordelijke is en hoe die te bereiken.

8. Voor het overige roept het ontwerp van KB geen andere opmerkingen of bedenkingen vanwege het COC op.

OM DEZE REDENEN,

Het Controleorgaan op de Politie Informatie,

verzoekt de aanvrager rekening te houden met de hogervermelde opmerkingen;

verzoekt gevolg te geven aan het gestelde onder randnummer 7.

Advies goedgekeurd door het Controleorgaan op de Politie Informatie op 18 januari 2019.

Voor het Controleorgaan,
De voorzitter,
(get.) Philippe ARNOULD